



NÁTTÚRUSTOFA
Norðurlands vestra

Fuglalíf við veglínu frá Hofi að
Steinkoti í Vatnsdal

Unnið fyrir Vegagerðina

Þórdís V. Bragadóttir

NNV-2003-004

Nóvember 2003

Inngangur

Að beiðni Vegagerðarinnar á Sauðárkróki tók Náttúrustofa Norðurlands Vestra að sér rannsóknir á fuglalífi á fyrirhuguðu vegarstæði í Vatnsdal í Áshreppi og Sveinsstaðarhreppi í Austur-Húnavatnssýslu. Leiðin sem um ræðir er 12,35 km á milli afleggjarans að refahúsunum við Hof og Steinkots. Styrking núverandi vegar er um 8 km og um 4 km í nýbyggingu vegar. Vettvangskönnun á fuglalífi var gerð af Þórdísi V. Bragadóttur líffræðingi.

Staðhættir

Vatnsdalur er um 25 km langur. Að vestanverðu eru lágir ásar upp að Víðidalsfjalli en að austanverðu ris Vatnsdalsfjall. Hæsti punkturinn nefnist Jörundarfell og er í um 1018 m hæð. Er Vatnsdalsfjall bratt, hömrótt og víða skriðurrunnið. Er þetta grösugur og búsældarlegur dalur (Örlygur Hálfðánarson 2002).

Svæðið sem rannsakað var að þessu sinni var í austurhluta dalsins fyrir neðan Hvammsskriður, en þar stendur til af færa veginn fjær skriðunum á nokkrum köflum og endurbyggja hann.

Aðferðir

Athuganir á fuglalífi fóru fram 3 júlí. Gengið var meðfram fyrirhugaðri leið nýbyggða vegarins. Voru þetta tveir bútar snið I og snið II. Snið I var 1.4 km langt og snið II var 0.7 km langt. Allir fuglar sem sáuust voru skráðir niður, bæði líklegir varpfuglar sem aðrir.

Fuglalíf

Alls sáuust 14 tegundir fugla á fyrirhuguðu vegstæði og í næsta nágrenni þann 3. júlí árið 2003. Á svæðinu fyrir neðan Hvammsskriðu (Snið I) sáuust 9 tegundir. Þar af voru 5 líklegir varpfuglar (Tafla 1). Á svæðinu sunnan við Hvammstjörn (snið II) sáuust 7 tegundir, þar af voru 3 líklegir varpfuglar (Tafla 2).

Tafla 1. Fuglar sem sáuust við fyrirhugað vegstæði fyrir neðan Hvammsskriður (snið I) í Vatnsdal í júlí 2003

tegundir	líklegir varpfuglar	aðrir fuglar
hrossagaukur	x	
þúfutittlingur	x	
spói	x	
stelkur	x	
jaðrakan		x
steindepill		x
kríur		x
álft		x
ógreind buslandarkolla	x	
alls	5	4

**Tafla 2. Fuglar sem sáust við fyrirhugað vegstæði
sunnan Hvammstjarnar (snið II) í Vatnsdal í júlí 2003**

tegundir	líklegir varpfuglar	aðrir fuglar
hrossagaukur	X	
þúfuttlingur	X	
stelkur	X	
jaðrakan		x
kriur		x
maríuerla		x
hettumáfur		x
alls	3	4

Að minnsta kosti eitt hrossagaukspar var á hvoru sniði. Þá gætu verið 1-2 þúfuttlingspör við snið I og 2-3 við snið II. Einnig voru 1-2 pör af stelk við snið I og 2-3 pör við snið II. Eitt par af spóa gæti hafa verið við snið I. Ekki var hægt að staðfesta varp hjá öllum þessum tegundum þar sem varptímanum var að ljúka hjá flestum þeirra og ungar því farnir að yfirgefa hreiður. Af þessum sömu aðstæðum á að taka fjölda líklegra para með fyrirvara. Aðrir fuglar sem sáust við sniðin voru greinilega á ferð yfir svæðið eða höfðu þar stutta viðdvöl.

Þá er nokkuð af steindepli í Hvammsskriðunum, auk þess sem fyll heldur sig í klettunum fyrir ofan skriðurnar.

Fuglalíf meðfram þeim vegköflum sem kemur ekki til með að færa var ekki skoðað sérstaklega en þar sáust aðallega skógarprestir, steindeplar og stelkar.

Enginn þeirra fugla sem sáust teljast vera sjaldgæfir varpfuglar á landsvísu og eru þeir algengir víða um land.

Verndargildi

Fuglalíf við fyrirhugað vegastæði fyrir neðan Hvammsskriður er ekki fjölbreytt og svipuð búsvæði fyrir fugla er í næsta nágrenni. Fá líkleg varppör fundust á svæðinu og er ekkert því til fyrirstöðu að þau geti flutt sig um set. Þó gætu fuglar í nágrenninu orðið fyrir ónæði, en það væri þá aðeins á meðan framkvæmdir stæðu yfir.

Þar sem Hvammsskriðurnar eru á náttúruverndarskrá og ekki fyrirhugað að hrufla við þeim þá ætti ekki að verða mikil truflun á fuglalífi í þeim þó gætu fuglarnir orðið fyrir smá ónæði einkum ef framkvæmdir koma til með að eiga sér stað yfir varptímann.

Heimildir

Örlygur Hálfðánarson 2002. Vegahandbókin, Örn og Örlygur, Reykjavík. Bls 342

Náttúrustofa Norðurlands vestra

Aðalgata 2 Pósthólf 112 550 Sauðárkróki Sími 453 7999 Fax 453 7998
Netfang natturustofa@krokur.is Heimasíða <http://www.krokur.is/~nstofa>